

בש"פ 8265/21 - מוחמד חלאף נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8265/21

כבד השופט א' שטיין

לפני:

מוחמד חלאף

העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחויז ירושלים (השופט ר' ינוגרד) שניתנה ביום 22.11.2021 במ"ת
47526-05-21

עו"ד אריאל עטרו

בשם העורר:

עו"ד מוחמד סראחנה

בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניו ערר על החלטת בית המשפט המחויז ירושלים מיום 22.11.2021 (השופט ר' ינוגרד) במ"ת
47526-05-21, במסגרת נדחתה בקשה העורר לקים עיון חוזר במעצרו עד תום משפטו בת"פ (מחוזי י"מ)
47450-05-21 (להלן: ההליך העיקרי).

2. ביום 24.5.2021 הוגש נגד העורר יחד עם שניים נוספים כתוב אישום במסגרת ההליך העיקרי, אשר מייחס
לנאשמים מעשה לינץ'. כתוב האישום מס' 47526-05-21 החלו להתאפס עשרות פורעים ברחוב פיר ואן פאסן
בירושלים, כשהם גוררים פח זבל ירוק ומציתים אותו במטרה להפר את השלום והסדר. אותה השעה התהלה נפגע
העברית, בעל חזות יהודית, עם כלבו, עבר ביתו לאחר תפילה בקרבת שמעון הצדיק; וכך הגיע לרחוב בו התקבצו

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

הפורעים. חלק מהפורעים הבחינו בנפגע העבירה והחלו לצעוק "זר" וכן "מתנהל"- "להכות". משמעו כלל הפורעים את הקריות הללו, הם החלו לזרוק על נפגע העבירה אבנים. נפגע העבירה ניסה להימלט אך התוקפים רצו לעברו, הקיפו אותו והחלו להכותו, בכל חלקי גופו, באמצעות אגרופים, בעיטות, אלות עץ, אבנים, סלעים, וחפצים שונים. התוקפים אף פגעו בגופו של נפגע העבירה באמצעות שוקר חמלי. מעשה התקיפה כלו נעשה מתוך מניע לאומני- אידיאולוגי, שבבסיסו שנתה יהודים. נפגע העבירה ניסה להימלט אך תוקפי הפילוהו והמשיכו להכותו בעוצמה ובאכזריות. במהלך האירוע, תקף העורר את נפגע העבירה בכר שדחף אותו באמצעות כתפו והוא חיכה אותו באגרוף. לבסוף הצליח נפגע העבירה להימלט לכיוון המשטרה והפורעים התפזרו והמשיכו ל"ידות אבנים לעבר נידת המשטרה. כתוצאה מהמעשים הללו, נגרמו לנפגע העבירה חבלות, נפיחויות, שטפי דם, חתכים ושברים בחוליות עמוד השדרה. על יסוד טענות אלה, הואשם העורר במעשה טרור של חבלה בכונה חממית, עבירה לפי סעיפים 329(א)(1)-329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), בצוירוף סעיף 29 לחוק העונשין וסעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"א-2016.

3. בד-בד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים. בבקשתה נתען כי בידי המדינה ראיותلقואורה להוכחת המיחס לעורר ובהן: הוצאות, הפללות הדדיות וסרטונים. ביום 30.5.2021 הסכים העורר לקיומן של ראיותلقואורה, ובית משפט קמא הורה על קבלת تسוקיר שירות המבחן בעניינו.

4. ביום 29.6.2021 הוגש تسוקיר שירות המבחן. מן הتسוקיר עולה כי העורר, בן 29, נשוי ואב לשולשה ילדים, מתגורר בירושלים ומנהל עסק. בנסיבותיו הורשע בעבירות סיכון חי אדם בנסיבות חברה והשתתפות בהתרפעות, אין לחובתו הרשעות נוספת. שירות המבחן התרשם כי קיים פער גדול ובלתי-מוסבר בין האופן בו הציג העורר את עצמו ואת התנהלותו הכלילית לבין הנسبות אשר הובילו למעצרו. כפועל יוצא מהתרשומות כאמור, לא עלה בידי השירות לגבות הערכה על אודוט רמת הסיכון הנש��ת מהעורר. השירות לא בא אףוא בהמלצה בדבר שחרור או חלופת מעצר, ואף לא המליץ להעביר את העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני.

5. ביום 1.7.2021 הורה בית משפט קמא על הגשת تسוקיר משלים בעניינו של העורר, וביום 14.7.2021 הוגש הتسוקיר המשלים. שירות המבחן חזר על התרשומות כי לא ניתן להעריך את רמת הסיכון הנש��ת מהעורר כמי שעלול לחזור על התנהגות פורצת גבולות ולא עלה בידו להעריך את מידת יכולתם של המפקחים המוצעים להציב גבולות עבור העורר. לפיכך, השירות שב ודיווח לבית המשפט על כך שאין בידו להמליץ על שחרור המשיב ממעצרו או על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני.

6. ביום 19.7.2021 הורה בית משפט קמא על מעצר העורר בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט עמד על הקושי להעיר את מידת המ██ונות הנש��ת מהעורר, אך ציין כי בחלופה שהוצעה יש כדי לאין את מסוכנותו, בהיותה מרוחקת ממקום העימות ובפיקוחם של מפקחים המוסוגלים לאין את המ██ונות הנש��ת מהעורר.

7. המדינה הגישה ערע על החלטתו זו של בית משפט קמא (בש"פ 5066/21). ביום 23.7.2021 קיבל בית משפט זה (השופט ג' קרא) את העורר והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים - זאת, מכיוון שלא עלה בידו העורר לסתור את חזקת המ██ונות הסטטוטורית הקבועה בסעיף 21(א)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכוiot אכיפה- מעצרים, התשנ"א-1996). כמו כן ציין בית המשפט כי לא מתקיימים טעמיים כבדי משקל לסתיטה מהמלצתו השלילית של שירות המבחן.

8. ביום 17.10.2021, הגיע העורר בקשה לעיון חוזר במעצרו בה טען לחולשה ממשית בעוצמת הראיות לכאורה אשר באות לאמת האמור בכתב האישום. כמו כן הlion העורר בבקשתו על ניסוחו הלקי' של כתב האישום. בבקשתה נטען, בין היתר, כי העורר כלל לא פעל מתוך מניע לאומני או פלילי, אלא ניסה להושיט עדרה לנפגע העבירה. ביום 22.11.2021 דחלה בית משפט קמא את הבקשה. בהחלטתו סקר בית המשפט את הראיות המבוססות את האישום נגד העורר, ובמה: שקרי העורר בתחילת החקירה שבאמצעות ניסה להרחיק את עצמו מהעיר ירושלים במועד האירוע; הודהותיו במិוחס לו; וسرטן האירוע בו נראה העורר עווה תנואה כלשוי, שטיבה אינו ברור, לעברו של נפגע העבירה. בהתאם לכך, קבע בית משפט קמא כי לא חל מהפרק ראייתי או שנייני דרמטי בתשתיות הראייתית שעמדה בבסיס ההחלטה אשר ניתנו בעניינו של העורר. בהתאם לכך, ובשים לב להחלטת בית משפט זה ב文书"פ 5066/21, דחלה בית משפט קמא את הבקשה; ומכאן העורר.

9. העורר מICKד את טענותיו לפני עלי מה שלדבריו מהוווה חולשה בריאות לכאורה, על המ██וכנות המיוחסת לו, ועל התנהלות משפטו.

10. בעניין הראיות נתען כדלקמן:

א. קיימת סטירה בין גרסאותו של העורר באשר למה שיעול לנפגע העבירה (אגוף, סטירה, או דחיפה בכתף ובעיטה).

ב. על אף שהעורר הודה בבעיטה בנפגע העבירה, פרט זה לא צוין בכתב האישום - דבר המלמד על כך שהמדינה עצמה סבורה שהודאות העורר אין משקפות את המציאות.

ג. בגין לעמודת המדינה, צפיה בסרטוניים אינה מלמדת על כך שהעורר נקט באלימות כלפי נפגע העבירה. הנפק הוא: אפשר ללמוד מסרטוניים על כך שהעורר ניסה לעזור לנפגע העבירה ולמנוע את האלימות שהופעלה נגדו על ידי הפורעים. לטענת העורר, השוטר שזכה בסרטן אף הוא הגיע למסקנה זו, אשר אמורה לזכות את העורר.

ד. הודהותיו של העורר לפיה קרא "אגנבי" יכולה להתפרש גם כ"זר" וגם כ"תיר". לטענת העורר קריאה זו מחזקת את גרסתו לפיה הוא ניסה לעזור לנפגע העבירה על ידי כך שהעביר מסר לפורעים כי מדובר בתיר ולא ביוזדי. העורר מתגורר בכפר ערבי שבו אין אהדה ליהודים. Chrף זאת, העורר טוען להגנתו שעזר ליוזדי על ידי כך שדחף את הפורעים שבקשו לפגוע בנפגע העבירה. מדובר בעמדה שיכולה לשכן את חייו של העורר - ומכאן אמינותה.

ה. חומר הראיות אינו מבסס את טענת המדינה המייחסת לעורר אחריות לחבלותיו של נפגע העבירה.

ו. חומר הראיות אינו מכיל בתוכו כל ראייה לכך שהמניע לתקיפתו של נפגע העבירה היה לאומני ומגיע כדי מעשה טרור.

.11. בעניין המסוכנות נתען כדלקמן:

- א. אין מחלוקת על כך שהעורר לא הכיר איש מהפורעים וכי הגיע למקום זמן קצר לפני קורת האירוע.
- ב. אין מחלוקת על כך שחלקו של העורר בתקיפת נפגע העבירה הסתכם במכה אחת בלבד.
- ג. תסוקיר שירות המבחן עמד על הנורמטיבות של העורר ועל התאמתם של המפקחים למשימת הפיוקן.
- ד. הapur הבלתי-מוסבר בין האופן בו הציג העורר את עצמו ואת התנהלותו הכללית, עליו דיווח שירות המבחן בתסוקיר הראשון - מקורו בנסיבות השירות.
- ה. העורר הוא בעל משפחה ואיש עסקים. הוא מנהל חברה בבעלותו אשר מעסיקה כרובה ל-100 עובדים, חלקם יהודים. הדבר מלמד שלעורר אין כל עניין בהשתתפות באירועים אלימים ושאינו שונאי יהודים.

.12. בעניין התנהלות משפטו, העלה העורר את הטענות הבאות:

- א. בהליך העיקרי לא חלה שום התקדמות וצפויה הימשכות הליכים.
- ב. קיימיםchosרים בחומרוי החקירה שהועברו להגנה ובهم חלק מחקירותו של העורר.
- ג. המדינה מסתמכת על תעודה חיסין. העורר מתנגד לחיסין ומטענד להגיש עתירה לגילוי הראייה אשר תאריך את המשפט אף יותר.
13. שקלתי את טענות הצדדים והגעתי למסקנה כי דין העורר להידחות. ראיות לכואורה שעל יסודן מפנה המדינה אצבע מאשימה כלפי העורר - שכאמור כוללות את הזרות העורר עצמו - מקומות אמתם מידית להצדקת מעוצר עד תום ההליכים אשר נקבעו בהלכת祚דה (בש"פ 8087/95祚דה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133-163-167 (1996)). ראיות אלה מזהות את העורר כמי שנטל חלק במעשה אלים ואכזרי של לינץ' אשר בוצע היהודי רק בשל היוותו יהודי.

14. כאשר כתוב אישום, המאומת בראיות לכואורה, מייחס לנאים בגין עבירה שמעמידתו בחזקת מסוכן כאמור בסעיפים 21(א)(1)(ג) ו-22ב(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרם), התשנ"ו-1996, "השאלת שיח לשאול ביחס לאפשרות לשחררו מן הכלא בתנאים מגבלים או להעבירו למעצר בפיקוח אלקטרוני אל מחוץ לכותלי הכלא, היא לא "למה לא?", אלא "למה כן?" (ראו: פסקה 19 להחלטתי בש"פ 250/21 מדינת ישראל נ' פרוך עמוד 4

(31.1.2021), והאסמכתאות שם). חלופה כאמור לא תאפשר אלא בהתקיים טעמים מיוחדים, והנトル להוכיח את התקי"מותם רובץ על הנאשם (ראו: בש"פ 248/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 20-26 (2.2.2020); בש"פ 1230/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (3.3.2020)). זאת ועוד: כפי שציינתי ב文书 20/248 הנ"ל, "בנסיבות זהה לא עליה בידי הנאשם להפריך את חזקתו המסתוכנות, תידרש, ברגיל, המלצה חיובית, חד-משמעות ובלתי מסויימת של שירות המבחן בדבר שחררו לחולפת מעצר. המלצה כאמור צריכה להינתן בגופו של תסוקיר מעצר אשר יוכן על ידי השירות ויוגש לבית המשפט בהתאם כאמור בסעיף 21א לחוק המעצרים - זאת, כדי לשכנע את בית המשפט כי ניתן לשחרר את הנאשם לחולפת המסתוכנות הנש��פת ממנו." (ראו שם, פסקה 19).

15. במקורה דן, חזקתו המסתוכנות לא הופרכה ושירות המבחן לא המליך על שום חלופה למעצרו של העורר מאחורי סוג וברית.

16. לא זו אף זו: כפי שציין השופט ג' קרא בהחלטה שניתנו בעניינו של העורר בש"פ 5066/21:

"... בעבורות שבוצעו במסגרת לינץ', על ידי המונז' זועם, ממדים ייחודיים לעניין אומדן מסוכנותו של חשוד או נאשם. לעיתים קרובות, לחלק ניכר מן הפרטים המרכיבים את המונז' הזועם, תרומה פיזית שלoit לתוכאה. אין בתרומה שלoit זו כדי ללמד בהכרח על היעדר מסוכנות. מי שנוטל חלק באירוע תקיפה כזה באופן אקטיבי, ותרם את חלקו לו, הוא ככל אדם מסוכן. המסתוכנות גוברת בהינתן הרקע הלאומני-אידיאולוגי לאירוע, וזאת בפרט כאשר האירוע בוצע על רקע מתחות ביטחונית מיוחדת." (ראו: בש"פ 5066/21 מדינת ישראל נ' חלאף (23.7.2021).

עם דברים אלה אני כMOVIN מסכים.

17. בנסיבות אלה, לא נותר לי אלא להתייחס לטענות העורר בדבר הימשכות ההליכים. תשובי הkazaה לטענות אלה היא שהימשכות ההליך העיקרי עודנה בוגדר תחזית אשר יכול שתתמשח ויכול שלא תתמשח. בכך די לקבוע כי הבקשה הנוכחית לעזון חוזר שהגיש העורר, ככל שהיא מבוססת על טענותיו בדבר הימשכות ההליכים, הקדימה את זמנה.

18. אשר על כן, אני דוחה את העירה.

ניתנה היום, י"א בטבת התשפ"ב (15.12.2021).

שפט